

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата плаћа се у
платеним новцима неко-
редно администрацији „Гл.
Црногорца“ на Цетиње, а
може се и картом упу-
тницом на пошту у Котор.
Дописи пишу се уредниш-
тву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новч. За огласе веће
и на дуже вријеме мане.

Издава Недјељом.
Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
НИЈОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
по годну 6 ф., на по год.
у ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новчића.
За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на
по годну 20 франака, на по
годину 10 франака, на чет-
врт године 5 франака.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

СРИЈЕДАЦ, 27 септембра. — Ради ујемчења мира предузела је влада строге мјере. Затворено је више суди од превратне странке, међу којима неколико присташа Каравеловљевих. Новине „Свобода“ (владине) пишу: Турска не може жељети да види остварене смјерове Русије на Балкану. Ваља да се зна да Бугарска неће напустити свога принца и да неће поштерити своје судбине странци уз рускога комисара, јер то би довело грађански рат.

СРИЈЕДАЦ, 28 септембра. — Избори су свршени у пуном реду, избори су повољни влади. У пријестоници скупила се поздравна гомила пред станом (résidence, вели наш кор. биро) принца Кобурга и пред двором (малих вели наш кор. биро) Стамбуловим. И у земљи влада мир. Само је у два среза плевењског округа било крвавих бојева. До сад познати избори повољни су ко владу. Цанков је изабрат у Рахову.

СРИЈЕДАЦ, 28 септ. — Избори су изабрати у корист владе. Изабрато је тридесет присташа Цанковљевих. Није изабрат ни Цанков, ни Радославов, ни ма који од главара опозиције. Стамбулов, захваљујући се на јучерашњим поздравима гомиле, изјавио је да су избори повољни по влади, осим неких мјеста, гдје су бирачи били купљени једном страном великом државом. У бојевима у Кутловници и Раховници било је неколико мртвијех и рањенијех, међу којима и срески начелник у Кутловници.

БУДАПЕШТА, 2 октобра. — Министар Финансије (уједно и министар-председник, Коломан Тиса) приказује сабору прорачун државни за г. 1888-у, по коме има дефицита 21 милион и по. Прошле године био је

дефицит 27 милиона и 600.000 фр. а вр.

ПARIЗ, 2 октобра. — Новине јављају да је генерал Буланже кажњен тридесетодневним строгим затвором. Још сувише испитаће кашње министарски савјет, да ли га ваља укловити са команде.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Хвала Богу! Да ли је жица брзојавска икада проијела по свијету крупније лажи са мање стиде и срама, а из извора службеног, владиног, но што нам ономадне донесе наша жица о бугарским изборима за „мало собрање“, преко бечкога кор. бироа, од садашње сриједачке владе? На подне јавља један глас да је „Цанков изабрат у Рахову“, а исто вече увјерава исти глас, да није изабрат ни један поглавица странака противних садашњој влади, дакле ни Цанков! Прво вели да су „избори повољни влади“, на послје, да су „познати избори успјешни по владу“. У исти час кад нас увјеравају сриједачки власници да у покрајинама, у провинцији, влада мир, не може а да не призна, да је „око Плевне“, у два среза, у Кутловици и у Раховници, било крвавог боја око избора, да је у том боју остало „неколико мртвијех и рањенијех“, а накнадно додаје да је у том боју убијен и начелник владин у Кутловици. — Ако би се нашло да је наша телеграфска жица мало зарђала, то неће бити толико од ових крива, колико што је покрвенила од стиде проносећи такве гласове.

Кад се већ толико признаје од стране која тако безочне лажи протурје у свијет, онда мора да је крв потоком потекла, онда као да је Бугарска на прагу највише несреће на-

родне, оне којом је лист садашње владе „Свобода“ плашио Јевропу, ако би се што предузело против Стамбулова и Кобурга, на прагу грађанског рата.

Стамбулов и Кобург, да: никако Кобург и Стамбулов. Јер Стамбулов као да је главно лице, а Кобург само његов помоћник. По бечком корес. бироу Стамбулов има свој „двор“, а принц Кобург само неку „резиденцију“. Бога ми, кад је човек до не давно био сиромашак, стипендиста, „бурсак“, а сад има свој „двор“ и, као што веле, који милион франака „поштене зараде“, онда има рашта бранити „свободу на отечеството“ од свакога мијешања Јевропе, а особито од „руске кнуте и тираније“; тада се разумје да никаква средства нијесу довољно безобзирна, нечовјечна и подла да се одржи то благословено стање; тада мора свако признати да је крп Стамбулов најпозванији судија у питању, да ли је ко „купљен од какве стране велике државе“, као што он проповиједаше гомили те се бјеше весела скупља пред његов „двор“.

О погађању између Русије и Порте о Бугарској, има лондонски Рајтеров биро овај глас из Цариграда, који је у очи избора онако љуто раздражно сриједачке власнике:

„Одговарајући на пошљедњу ноту турску, изјавио је мин. Гире Шакирпаша, да прима на знање да је порта пристала на главну тачку руског предлога и захваљује јој. Гире хоће да се питање избора кнеза и учести румелијских поеланика у коме, остави споразуму вел. држава. Овдје мисле да се коначним при станком на изапишање ђен. Ерпрота као везекевог намјесника као и горњим одговором Г. Гиреа, порта са свим обвезала да је дужна потпомогати примљени приједлог те прва приступити извршењу, ако би се појавиле потребе војне акције; а према жељи суверене владе остала би опозиција осталијех вел. држава безуспјешна“.

На те пошљедње ријечи љуто се

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

Црквине.

Источно од Давилова Града на ријеци Зети, има мјесто „Црквине“. Удаљено је од Давилова Града (негдашње Геранића Главнице) за 15—20 минута. Пошто је околнина тога мјеста са свијем равна, види се да је оно мало издигнуто над њоме у виду једнога заравњастог гребенчића. Зета је Црквини са сјеверне стране; од истока и југа, дотиче јој орана земља; а од запада је до скоро била једна блатина, која никад није пресушњивала, па и ако је много плитка била. Од прије се ова блатина звала: „Блатинац Туриочки“, поцем овђе додаје једно велико село Турпоц, па се по његовом имену ови Блатинац и називао. Прије неколико година, кад је овуда налегло Н. Вишочанство Квас Никола, те је уз пут се коња погледао ову блатину, одмах је својим великим оком опазио и бијелим се умом досјетно, како би се ова блатина са врло мало труда могла пресушити и ораницом учинити, које мјештинама кроз вијекове није могло на ум панути. Тад је и рекао Господар мјештинама, да пресуше ову блатину, или да ће иначе Он послати раднике, који ће је пресушити и онда то дати какву сиромашу, који ће на томе моћи живјети. По Господарском сајету, мјештани запста и предвиде, да се то може олако свршити те тако и учине: и сад је ова блатина — велики

риболов Туриочки — претворена у лијепу ораницу, која износи неколико рала. Пошто је ова блатина пресушена, осјећа се и здравље боље код мјештана; а за риболовом није штете, пошто овај замјењују ријеке: Зета, Сушица и друге.

Овђе мало издигнути гребенчић зове се Црквине за то, што је ту негда била црква или манастир, које и остаци засвједочавају. Кад сам чуо о томе мјесту, баш сам на исто пошао у намјеру, нећу ли наћи какве јасније познаје о томе, или каквијех натписа на чему. Дошав овђе, неколико сам минута стајао, гледајући око себе и наслањавајући се природним украсом овога мјеста. А с једне стране тиха ријека Зета; а с другијех страна лијепи зирати окићени, осим развијем усјељима, још и лозом, смоквом, шишком, шљивом, орахом, дуњом, вишњом, трешњом, јабуком и т. д. Кад човек све то по-смотри, онда му се чини, као да само ово мјесто шапуће и говори: „гради, Србине, овђе цркву“. Дале сам почео прегледати остатке од ове развалине. На површини земље, нема од ње баш ни једнога камена, по га је давно у турско доба повукао један оца, те од њега начинио кулу, у којој и данас сједи српска фамилија. Ова се кула налази од прилике на средини између Црквина и Давилова Града. Мјесто од куле прије се звало: „Оци на мала“, а сад се зове Грлић, једно мало сеоце. Причају ми овђе, да се истражио тај оца, који је то камење повукао са

Црквина. На самој средини овога гребена и сад има камење у земљи од подумијенте (темеља) црквеног, и то са све четири стране. Ово је баш најдоње камење, које је прво у подумијенту стављено у дубину земље, кад су зидови основани. И ово камење у земљи види се лијепо отесано, које је јасан свједок да је та грађа лијепија била. Тако се исто види, да је овај зид био танак; а намјештај зидине показује праву неточну цркву. Зидина је дугачка 18 метара, а широка 9; те тако износи 172 квадратна метра шупљине. Од црквене зидине сјеверно к Зети до једне друге, имаће даљине од 20 до 25 м. Овој се не може знати дужина, поцем је у један крај ишчезла, а ширине има 8 метара. У овој зидини, на баш ни у подумијенти, нема ни једнога камена, по јој је и подумијента од земљанијех опека (цигала) од црквенице, те се неке и сад у цијелости налазе. Сублизу ових зидина, нашла се прије неколико година у земљи једна гомила сложенјих тигала (ћеремида) сасвим неповриједених. Али што је најглавније, нашла се у земљи једна плоча, на 10 метара далеко од црквене зидине. За њу се мисли да је била света трпеза. Она је дугачка до 1 1/2 метар, а нешто је мало ужа, те није прави квадрат. Она није од природног камена, већ изгледа да је од пржине и влака (креча); али пошто је од неколико година изложена сунцу, киши и другоме, то је постала тврђа од обичног камена, те се мора сумњати да је

разгоронадио — „Пестер Лојд“. Он се куне да би п једна велика држава могла покварити посао својом опозицијом, исто као што је Русија својом опозицијом успјела да се положиј Кобургов призна као незаконит. — Залуду: qui bene distinguit, bene docet.

О догађајима прије избора у Бугарској има новосадска „Застава“ овај извјештај:

Стигосе нам овамо стране новине, у којима се јавља о нападају на кућу Каравелова и на штампарију „Трновске Конституције“. Човек се мора чудити како је то лажно представљено. Читамо да се умилешала полиција, да је пуцала на рупкиће, да је неке ранила и т. д. а од свега тога није било ништа.

Знајте, преобучена полиција је и управљала читаву рушевину. Код штампарије „Трновске Конституције“ рушила је руља читаво по сахата. Врата су петављена из шарке, цимер скинут, слова су сва поразбачана, машине расутрене. Пиљ је био уништити штампарију, која је штампала „Трновску Конституцију“, да се лист нема гдје штампати. Каква је то вика, граја и ломњава била можете мислити. За све то вријеме није се ни показала полиција.

По полиција се није показала ни прије тога дана, кад је руља бацала камење на кућу Илије Цанова. Илија је изашао на балкон, њега обасуше камењем, једна каменица га удари у слијено око, а кад се он онесвијештен стропоштао, настаде вика: „Тако треба издајнику!“

И пред кућом Каравеловом трајала је ларма и рушење бар 20 минута. Вика: „Скините га доле, да га растргнемо“, била је по команди. Кад је доћи спрат био разрушен, прозори полушани, врата истављена, онда неки журнуше горе на прии бој, но ту се побојаше од Каравеловљева револвера, а не од полиције. Полиција се није показала жива, факт је, да она није растјерала гомилу, а најмање да је пуцала на ранила неке.

Да је тако, како ми кажемо, види се из тога, што је цијела гомила отишла послије тог насиља пред кнежев двојцац. Кнез је врло добро знао што се десило, и он се ипак јавно тој гомили и рекао јој: „Волите ме!“ Дакле умјесто да осуди такво вандалство, он тражи љубав тих

у њој и још какве смјесе. Њено лице (једна главна хоризонтална плоча) била је сва покована (потавањена) квадратнијем мање и више величине плочицама, које кажу да су биле глатке као стакло, а разне боје, како се на сунцу није могло гледати у лице ове плоче колико се блистала; па већ сад тијех плочица нема на њој. На земљи сам нашао мали комадић од једне плочице, која бјеше зелено-плавекасте боје, врло мало провидна, као да бјеше из рода Гичавчева (лискунова) од руског стакла. Мјештани кажу, било је тијех плочица и од седефа, а свакојаке боје: бијеле, црвене, зелене, плаветне, жуте и т. д. Такијем плочицама биле су и четири бочне плоче (стране) поковане. Од црквене зидине к Зети, налази се још врло мало познатка од једнога каменита волта (свода), у једној стрменитој прљавици (међи), која се непрестано обурвава, те ће скоро са свијем нестати. О томе се прича да је била нећ, чему и сами волат приличи.

Овђе у народу има много прича о овим Црквинама, од којих љу неке и навести; али баш нико не умије причати о томе: кад је грађена била ова црква и ко је градио, те се и по томе као и по другоме види, да је предавна; — као што ни од гробља није познаје нема — а сваки каже да се то није никад орало ни конала; те да бисмо рекли да је тим порушено. А говори се да је та грађевина била много сјајна и богата и да је ту било

људи. А добро зна, да љубав тих људи добити не може, него само купити, јер су сви ти људи били састављени од плаћених елемената.

Уред Софије барата дакле сам kneз са онима, који руше куће. То је сигурно зато, да застраши опозицију, да покаже, како је његовим људима дозвољено све према опозицији. А пред иностранством играју kneз и његова влада сасвим другу улогу, тамо представљају ствар као да у Бугарској постоје уређени одношаји и као да тамо пуцају жандари на оне, који нападају мирне грађане. Ал није богме било пуцања, него је било kneжевог захваљивања.

Из наведеног примјера можете виђети, како се обмањује свијет, и како се племенити принц Кобург помијешао са свакојаким људима само да се одржи на прјестолу. Ал све ће то бити узалудно!

Сад, послје избора, још послје овакијех избора бугарскијех, занимљиво је обазијети се, како су пријатељи садашњег стања у Бугарској страховали од изборне борбе.

„Пестер Лојд“, свакојак један од најжешћих заточника срједачкијех власника садашњих, написао је у очи избора бугарскијех уводни чланак о томе, у коме соколи Бугаре, да се не боје Русије и да се не пренану од руско-турског споразума, који ће се разбити као и сви досадашњи договори. Чланак завршује овом напоменом:

„Но како ствари стоје, ваља не само биранима но и влади бугарској напоменути да се у изборима чувају опасних погрешака. Према гласовима о бугарскијем странкама и заплетима мучно је разабрати се у томе; но као да је влада против некијех противника, који су више лични но стварни те нијесу непријатељи садашње политичке основе бугарске, поступила начином који се не може оправдати. И т. д.“

Кад већ „Пестер Лојд“ признаје, да се недјела његовијех штићеника „не могу оправдати“, зар коме треба још вишега доказа!

ДОМАЊЕ ВИЈЕСТИ.

ЦЕТИЊЕ, 3 октобра.

(Допуна). Из нашег извјештаја о дочеку и боравку свијетлијех гостију у Црној Гори изостало је случајно, да је на дан доласка Њихов. кр. Височанства, у недјелу вечер, стигао на Цетиње и лични секретар Њеног императорског Височанства, Г. Соловојов и да је исто вече био примљен у двору. — У понедјелник, послје благодарјења, походила су Њихова кр. и ц. Висо-

још много грађевине, осим ових зидина, и да је та сва грађевина са првом заједно затворена била великим и лијепим зидом, на коме су капије биле. Али пошто је од овога мјеста камење много удаљено, особито док је још била прије речена блатина, која се пружала од Зете југо-западној страни, те се није могло камење прибавити од Давилова Града, те с тога им је осим цриве сва грађа била од земљанијех опека, од којих и има највише трага, и ће се и данас овђе близу неку, те је од ове грађе и могло њешто прије изнемишати; на може бити да су опеке и за гробље употребљавали и, сигурно, морали су, јер друго нијесу имали шта.

По тијем зидинама и око њих налази се неколико са свијем великијех бријестова; њеки су већ од старости сами сатрули те им се само пањ познаје. Рекох сами сатрули, што их нико није смислио сјећи, нити ни данас овђе смисли ко убрати колико је и један прут да њиме живинче поћера. А све зашто не смисли.

Не баш давно, један је унрегао своја два вола и дошао да са овога мјеста повуче једну камениту плочу, за цјеку своју домаћу потребу. Чим је ту плочу пошепуо с мјеста одмах су му пркла оба вола. Он тад поче вигавати и звати кући; а у исти тренутак зовајаху и њега укућани са великом кукњавом и лелеком. Он остави мртве волове а похита кући, кад тамо дође нађе мртва своја два сна, који

чанства Војвода и Војвоткиња Единбуришка Њихове Свјетлости Књаза Петра и Књагињу Зорку Карађорђевића и честитали им на прворођеном сину. — Одмах за тим приказало је Његово Височанство Господар и Књаз Својим Свијетлијем Гостима дипломатско тијело, осим ц. руског и инглеског преставника, који су још на Његушима приказани били. Разумије се по себи, да су Г. К. М. Аргиропуло са секретаром Г. П. Д. Вурцелом и Г. В. Беринг са Госпођом, бивали за цијело вријеме свечаног гомјења у непосредном друштву Њиховијех Височанстава.

(Г. А. С. Јонин) п. р. извавредни посланик и опуномоћени Министар на двору Цара Петра II. од Бразилије бави се од прошлог уторника са својом госпођом Маријом рођ. Вукчевића на Цетињу. У срједу имали су част бити примљени од Њ. Њ. Височанстава Књаза и Књагиње. Увјерени смо да ће сваком Црногорцу бити мило разумјети, да је многогодишњи представник руског Цара на нашем Двору, велики пријатељ јужних Словена а особито Црне Горе, осјетно потребу да онег види Црну Гору, која га никада неће заборавити, да се покљони њеном Господару, свом узвишеном пријатељу, и да обиђе своје старе знанце и пријатеље.

(Личне вијести.) Ове недјеље бавили су се на Цетињу г. Ј. Сундечић, г. Н. Стефановић заступник на далматинском сабору, и г. Вељко Ломбардић из Фиренде са госпођом и породицом Дуковића из Трста и Гојковића из Ерцег-Новог. Том приликом је народни заступник г. Н. Стефановић приложио на Зетски Дом фиорина 50.

Књижевност.

Накнадно јављамо да су нам послати ови часописи:

SMOTRA. Мјесечник за општу просвјету. Уредник: Милан Грловић. У Загребу мјесеца августа 1887. Свеака VIII. Год. I. Садржај: 1 Грловић Милан: Прометеј. Повијест незнатна човјека. Шести дио. — 2 Мажуравић, Фран: Марко. Цртица. — 3 Јузбатић, Селим: Издаја. — 4 Лепушић, Иван: Ноћне пјесме I.—IV. — 5 Рачета, Саво: Суза. (Биром). — 6 Дубровчанин, Лујо: Милтон. Критичко-историјски попуњај Томе Бабингтона Маколеја. II. — 7 Чоп-Ленгер-Марлет, Мара. С африканске обале. — 8 Г. X.: Потпуна помрчина сунца 19 августа 1887. — 9 М.: Што

су здрави били и тако пријекно умрли. Подобно овоме догодили су се случајеви међу људима, који и данас живе и причају. Близу овог мјеста била доведена једна млада невјеста из другога даљнега краја. Ова једном поведе из крај куће коња, да га припне на ливаду крај ових Црквина. Кад тамо дође, немајући чиме посадити колац у земљу за којег би коња привезала, а не знајући да се са ових Црквина не смисли ништа узимати, пође и узме један камчић те њим посади овај колац, на крене кући. Али је у исти тренутак заболело прво један прст, па од овога дода у цијелу руку, да је јаучући кући дошла. Тамо су је питали: шта јој је руци, да се није убила? — Те пошто од ње дознаду да је попијела камен с Црквина, одмах је савјетују да га иде на мјесто повратити, које и учини, и рука је опет тако пријекно пребола као што је и забобела била. Ово ми је између осталијех и пета жена причала, која је једна између најпоштењих жена. — Тако исто Милош Перков понесе одавде пет каменова, да њима притисне једно оближње сјесно. Радоје Дамјанов Драговић није знао ништа за то, док му је дошао у сан један стар човјек и рекао му: „Иди кажи Милошу Перкову да поврати оно камење са сјесна на мјесто окле га је и узео, иначе ће му се кућа ископати.“ Ови пође те приповиједи Милошу шта му се пригодило, а Милош му каже да је пошло неко камење с Црквина, те

и о чем пишу рускијех журнали? — 10 Књижевне објаве: Повијест руске књижевности од Алек. Реинхолта. III. Извијести Милан Грловић. — 11 Прије недесет година. — 12 Ситне вијести: (Литература и знаост. — Умјетност. — Сваштјце. — Умрли.) — 13 Библиографија.

БРАНИЧ лист за правне и државне науке. Број 16. 16 августа 1887. У Биограду.

Садржај: Крађа, уломак из инглеск. казн. права. (Наставак) од Ј. Ђ. Авакумовића. — Баштина и својина или колективизам и индивидуализам код Срба. (Наставак) написао Мита Радосављевић. — Још једном о §. 19. грађ. законика од П. Савића. — Холандски казнени закон, саопштио М. М. Ж. — Пројекат закона о правозаступ. у краљевини Србији. (Наставак). — Из суднице: XIX. Вриједи ли залога кад се послје смрти јемца и без воље овога издјејствује и да ли је такво обезбјеђење и за напљеднике јемчево по §. 552. грађ. зак. обавезно? (Одлука опште сјединице Касац. Суда). — Вијешке. — Распис награда.

БРАНИЧ лист за правне и државне науке. Бр. 17. 1 септембра 1887. У Биограду.

Садржај: Крађа, уломак из инглеск. казн. права. (Наставак) од Ј. Ђ. Авакумовића. — Међународно жељезничко право у вријеме рата, од Лоренца Стајна. (Наставак). Баштина и својина или колективизам и индивидуализам код Срба. (Наставак) написао Мита Радосављевић. — Још једном о §. 19. грађ. законика од П. Савића. — Пројекат закона о правозаступ. у краљевини Србији. (Наставак). — Из Суднице: XX. Код судова*) за сигурност мужевљезов примања тражи обезбјеђење на имање дужника, треба ли да поднесе какве доказе да она ово може чинити? — Листак: Двобој у затвору. (Свршетак). — Књижевност. — Опомена. — Распис награда.

РАТНИК лист за војне науке, новости и књижевност. Година девета. 1887. Књига XIX. Свеака III. Септембар. Издаје главни генералштаб. Одговорни уредник, генералштабни пуковник, Драганић.

Садржај: Упут за тактичку обуку од Дуроца прев. П. Костића) — Упут за тактичку вјежбање пјешадије, од Мишковића. — Савремена фортификација прев. Б. Нешћа. — Артиљеријска питања (прев. од Мостића). — Одбрана Тирола. — Различности. — Додатци: 1) Српско-бугарска војна. — 2) Употреба пољске артиљерије.

ИЗВЪСТІЈА

С. Петербургског Славјанског Благотворитељног Общества.

ММ 7—8 Јуль—Августъ. 1887. Годъ четвртый.

*) Тако стоји на насловном листу књиге; но биће штампарска погрешка, у мјесто: Кад удова — У.

одмах оде и поврати га на мјесто где је било.

Једна невјеста једном рано на јутру урти и понесе кући једно барело воде. Кад нађе преко Црквина, опази једну велику црвену змију, која држи у устима један ђердан од злата и другога нечега, који се блистао као сунце. Она се изнајрије полако прикраде а у пошледак са највећом хитрином дохвати ови ђердан у змије и почне бјежати а змија за њом скакати. Најпосље је једном скочила змија и невјесту ударила у леђа толикијем зором да је невјеста пала и у страху од себе ђердан бацила. Змија опет понесе ђердан а невјеста утече дома.

Прије десет година, чувале су двије ђевојке стоку близу ових Црквина. Тога дана била је велика киша, сијевање муња и ударање громава. На један пут удари гром баш у крај ових Црквина; за тијем се навуче густи магла, на које се показа на Црквинама црква са три велика кубета, а на свакоме кубету по један човјек у црноме калуђерском оћелу. Ова се црква љуљала (нијала) као лађа по води: мало по мало почела је угоњавати постепено у земљу док је са свијем нестало. Ђевојке пођу брже дома и кажу шта су виђеле; — те се једна од њих разболи и много је боловала. Обје су живе и данас то исто причају.

Од праице прије педесет година, орао је човјек именом Живко Мали-

Оглавление.

I. Дѣйстви С.-Петербургскаго Славянскаго Благотворительнаго Общества: 1.) Извлечение из протоколовъ собраній С.-Петербургскаго Славянскаго Благотворительнаго Общества. — 2.) Сборъ въ пользу семействъ убитыхъ и пострадавшихъ во время послѣднихъ прискорбныхъ событій въ Болгаріи. — 3.) Пожертвованія въ Издательскій капиталъ имени Ивана Сергѣевича Аксакова. — 4.) Круглечны-церковный сборъ въ пользу нуждающихся вѣнъ. — 5.) Отчетъ Издательско-К. миссіи при С.-Петербургскомъ Славянскомъ Благотворительномъ Обществѣ за 1886 г. — 6.) Отчетъ по даровой разсылкѣ книгъ въ Славянскія земли за 1886 г.

II. Славянское обозрѣніе: 1.) Слово въ день преподобныхъ отецъ нашихъ, равноапостольныхъ Меодія и Кирилла, учителей славянскихъ. Протоіерея Василія Рождественскаго. — 2.) Славянскія арабски. Дмитрія Никольскаго. — 3.) Переѣзна министерства въ Сербіи. А. Кирѣева. — 4.) Нѣсколько словъ объ языкѣ, народныхъ пѣсняхъ и обычаяхъ Дебрецкихъ славянъ. Пр. М. С. Дринова. — 5.) Къ вопросу о преподаваемыхъ построикахъ близъ Шибки въ Восточной Румелии. Геромонаха Мелетія. — 6.) Одесское Болгарское Настоятельство за минувшее тридцатилѣтіе (1854—1884) его дѣятельности. Пр. Н. И. Баросова. — 7.) Письма изъ Черногоріи. III. П. А. Ровинскаго. — 8.) Возстаніе Кара-Георгія. Дмитрія Никольскаго. — 9.) Отношенія между Россіей и Черногоріей. М. Г. Медковича. — 10.) Извѣстія изъ Славянскихъ земель по газетамъ, (Сербскимъ, Болгарскимъ и пр.). Новгородца. — 11.) Галичина. И. Ф. — 12.) Болгарія. Болгарина. — 13.) Венгрія. Б. — 14.) Чествованіе памяти Св. Кирилла и Меодія въ Керченской Александровской гимназіи 11-го мая 1887 года. — 15.) Катковъ и Аксаковъ. К. Кирѣева. — 16.) Отчетъ комитета по сооружеію Православнаго Храма у подножія Балканъ, въ Южной Болгаріи, для вѣчнаго поминовенія воиновъ, павшихъ въ войну 1877—1878 годовъ.

III. Славянскія библиографическія извѣстія: 1.) Указатель къ изданіямъ Императорскаго Русскаго Географическаго Общества и его отдѣловъ. И. С.—вѣ.

IV. Письмо въ редакцію „Извѣстій СПБ Славянскаго Благотворительнаго Общества“. Архимандрита Никодима Милоша.

V. Объясненія ЦАРИТЬ, мали календар са сликама за 1888, која је пријестуца и има 366 дана. Нови Сад. Издање и штампана А. Пајевића. 1887.

Сликe су ове: Професор Александар Сандић, сауредник „Орла“. Планага Сатурно са својим мјесецима и претељем. Мачка и муха, са 12 слика. Гроб Бранка Радичевића. „Царић“ је и овога пута прави царић, не онај обични по плетивма; но онај славни царић из басне, што излети орлу испод крила. Тако је и овај „Царић“ излети испод крила „Орлу“, а имао је и коме.

нин Драговић њиву, к ја је до 20 метара близу црквене зидине. Шћела му је мала ствар остати несвршена од ове њиве, па је за то орао до мркле ноћи да би је приорао (довршио). Старији брат његов, Алекса, све га је од куће звао и карао: зашто оре по ноћи те волове не пушта. Баш у томе хитају зајне му рало за једну плочу, којој се није надао, пошто ту нема никаког камења; те је и помислио да би што могло бити под овом плочом. Почне живо око ње ископати, док се под њом укаже зелен земљани суд — ђуп. Али пошто није могао сам плочу превалити, а већ му брат и ноћкидасали за врат, то и намисли оставити за сјутра да сврши. Ради обилежја посади код плоче прут, којијем је волове ђерао, па онда с воловима пође дома. Код куће је за то брату приповиједио. Сјутри дан зором пођу с копцем да то ископају. Кад дођу на лице мјеста и пађу они прут посађени у бразди од орања, а друго није ништа нема; — па су и бразду нашли, коју је Живко у вече био ископао, сасвим неповријеђену. Узалуд су туда копали, нијесу могли ништа наћи.

(Свршиће се.)

Потоном поштом првими смо ове

Гласник српскога ученог друштва. Књига 65. Различна научна дела. — У Биограду 1886. У штампарији Србије. На продају у књижарници В. Валожића, преглед:

1. Библиографија српске и хрватске књижевности за годину 1877 и 78. Од Драгана Посинковића.

2. Прослава 50-годишњице књижевности Б. Малетића и М. Бана, редовних чланова друштва, 8 и 9 септембра 1885.

3. Додатак „расправи о цару Урошу.“ Од П. Срећковића.

4. Материјали за историју Црне Горе. Части III. Из времена владања владике Петра I. Од Марка Драговића. — 203 стр.

Гласник српскога ученог друштва. Књига 66. Расправе и други списи. Са 2 слике у прилогу. У Биограду 1886 и т. д. 404 стране, преглед:

1. Спољашњи односи Србије, III. Промет олигархије, 1856 до 1858. Од Јована Ристића.

2. Психолошке особине српскога народа. Од А. Васиљевића.

3. Нова грађа за флору кнежевине Бугарске. Од д-ра Ј. Панчића.

4. Балниш. Генетолошка студија. Од М. Митовића.

5. Теорија и практика новчаних банкова. Од д-ра Михаила Вујића.

6. О удруженом профили суда сталног хидрауличног притиска. (Њутенова математика). Од Љубомира Клерића.

Гласник српскога ученог друштва. Књига 67. Различна научна дела. У Биограду 1887 и т. д. (Са четири слике факсимила и сл. ка). — 519 и CLVI страна, преглед:

1. Прошлост, установа и споменици угарских краљевих Шајкаша. Од Гаврила Витковића.

2. Предговор.

3. Прошлост угарских краљевих Шајкаша, Мађара и Срба на горњем Дунаву.

4. Установа краљевих Шајкаша.

5. Списак везира, главних капетана, обервојвода, војвода угарске краљ. флотиле.

6. Кратки списак повеља.

7. Регистар.

Просвјета.

СКУПШТИНА „МАТИЦЕ СРПСКЕ“.

Извјештај књижевног одјељења и одбора о своме годишњем раду.

(Свршетак.)

Нијесу примљена ова дјела и саставци:

1. „Брат Никола (особебак) или колонија за острво Пелев“, драмска радња у 3 чина од непознатог писца.

2. „Вила Равијора, српска владарка“, од Латина Јоце Будинина.

3. „Поп Лука“, балада од непознатог писца, под знаком: „Босна поносна“ — по оцјени дра Милана Савића.

4. „Љубав за љубав“, драматична у шесторици састављена љубавна приповијетка од непознатог писца.

5. „Шест народних приповиједка“ од М. Симеона Кончара — на основу оцјене Милана Андрића.

6. „Винске пјесме“ од непознатог писца — на основу оцјене дра Милана Савића.

7. „Жртва бјеснила“, драматски састав од непознатог писца, по оцјени дра М. Савића.

8. „Два јунака неједнака“, каснији наслов: „Неједнаки“, позоришна игра у 3 чина од непознатог писца — на основу оцјене Мише Димитријевића и Јована Грчића.

9. „Љубавне (женске) пјесме“, од непознатог писца, по оцјени дра М. Савића.

10. Пјесма Стевана Обрадовића.

11. „Опис живота и препјатија једнога ратара“ од Милана Ђермановића.

12. „Полетарци“, приповијетка из бачког живота, на основу мишљења др. М. Савића.

13. „Пјесме и загонетке“ Негована Рачитовића, по оцјени Милана Андрића.

14. „Грађа за геологију и минералогско-петрографску збирку око Ваљева“ од Витомира Младеновића.

15. „Грађа за историју краљевине Србије“, од Јована Димитријевића.

16. Дра В. Бајића „Одговор М. Нешиковићу“ под насловом: „Домаће васпитање“.

17. „Војвода Прељуб“, трагедија од непознатог писца, на основу оцјене дра М. Савића и Јована Грчића.

18. „Комисија“ шаљива игра у једном чину о пјевањем од непознатог писца, по оцјени Јована Грчића и дра М. Савића.

19. „Разне љубави“, шаљива игра из

својег живота у 5 чина, од непознатог писца, на основу оцјене дра М. Савића и Јована Грчића.

20. „На Голготи“ пјесма од непознатог писца.

21. „Прене записа на корицама протокода крштених филијалне цркве Мацурске од јеремонаха Никодима Вукашиновића.

На оцјену су издати они саставци:

1. „Српске народне пјесме“, што их је скупио Сретен Данчић, — Александру Сандићу.

2. „Прилог к тумачењу старе буквице у старим рукописима“ од Владимира Крастића — Јовану Бошковићу.

3. „Плани на издахну“, роман од непознатог писца, с натписом: „Од малог“ — дру Милану Јовановићу-Бату и Паји Марковићу.

4. „За дане одмора“, књига за дјecu и младеж, од Светозара Шахрака-Нинића, — одбору за издавање „Књига за народ“ из задужбине Пете Кољевића.

5. Критика Мите Нешиковића на 8. свеску „Књига за народ“, у којој је штампан спис: „Главнија правила о практичном васпитању дјецe“, издана на оцјену Аркадији Варађанину.

О раду одбора за издавање „Књига за народ“ из задужбине Петра Кољевића, част нам је овај извјештај поднијети.

Одбор за издавање „Књига за народ“ имао је од прошле скупштине до сада 6 сједница, у којима је претресао дјела и списе, који су стигли за ову народну библиотеку. Од тих дјела примљена су и штампана ова:

1. У IX. свесци: „О муњи и грому“, за народ написао Мита Петровић.

2. У X. свесци: „Искрице из св. писма“ (По Даничићеву и Вукову пријеводу.) За поуку народа саставио др. Ђорђе Дера. I. Стари завјет.

3. У XI. свесци: „Родитељи и школа“, написао Мита Нешиковић, учитељ.

4. У XII. свесци: „Светитељ Јован Оберлин, или, шта може учинити ваљан светитељ у својој општини“, написао Андрија М. Матић.

5. У XIII. свесци: „Како се његује свилена буба“. За народ написао Мита Петровић, професор.

6. У XIV. свесци: „Недјеља и празници“, за народ написао др. Милан Јовановић-Батут.

По утврђеном програму из даће се ове године још једна свеска и тиме ће се завршити прописани број свезака за ову годину.

Осим тога издан је поново позив на књижевнике ради сарадње на тој библиотеци и ради растуривања тих књига.

У погледу питомца из стипендијских заклада, што се налазе под управом „Матице Српске“, а под пазором књижевног одјељења и одбора, част нам је јавити славној скупштини, да су се питомци у опште добро владали и у наукама успијевали.

Ради једноликости у поступању приликом квалификација молилаца за стипендију, ријешило је књижевно одјељење, да се за одличног сматра сваки, који има од обвезних предмета већину еминентних каукула („врло добро“ или „одлично“) а из осталих нема „довољно“, а исто тако, да се за одличан успјех сматра гдје је општа класа „врло добро“.

Патријарх српски подијелио је упражњено стипендијско мјесто са годишњом стипендијом од 150 фор. у стипендијској заклади Нестора Димитријевића, Милану Мандровићу из В. Бечкерек, гимназисту IV. разреда, који је од љаске главне скупштине на првом мјесту предложен био.

Питомцу Костићевом Сави Милутиновићу дозвољено је изузетно, да може медицинске науке у Бечу слушати, у смислу посљедње воље оснивачеве.

Према одлуци љаске главне скупштине свршен је избор питомца из закладе Павла Јовановића у заједничкој сједници књижевног одјељења и управног одбора од 1 (13) септембра 1889. Изабрани су ова тројица са годишњом стипендијом од 400 фор., и то: 1. Иван Арновљевић из В. Кикинде, свршени гимназијет; 2. Стеван Дамјановић из Митровице, свршен реалац; и 3. Милорад Шимић из Ст. Бечеја, свршени реалац.

Једном питомцу Јовановићевом, који није одговорио својим питомачким дужностима, дозвољено је, да прописане испите до 31 октобра о. г. положи и расправу поднесе, али да му се до положених испита издавање стипендије обустави.

Јовану Марјанеком техничару и питомцу Јовановићевом, дозвољено је, да може своју због болести неуживану стипендију за николску годину 1886/7., узимати за школску годину 1887/8. год. под условима, који су прописани за подизање стипендије.

Питомцу Костићевом Марку Јеремићу, гимназисту VI. разреда из Черевља, дозвољено је на основу љаске свједочења, да може једну годину дана паузирати ради опорављања свог порученог здравља.

О повишени стипендија Костићевим питомцима подноси се скупштини засебан предлог и извјештај.

На мјесто питомца Шимановог Милана Милутиновића, који је преминуо, расписан је био стјечај на стипендију од 250 фор., за слушаоце лијепих вјештина и животнописне умјетности. Ради попуњавања тога питомачког мјеста, подноси се скупштини посебан извјештај.

По предлогу патријарха српског расписан је стјечај на мјесто Димитрија Мојића, питомца Димитријевићевог, који је показао рђав успјех. Стјечај је расписан на стипендију од 150 фор. за слушаоце доње гимназије с роком до 1 (13) октобра о. г. О томе се скупштина засебно извјешћује.

То је у главноме рад књижевног одјељења и одбора.

Читамо у новосадском „Брашнику“:

У ствари прославе преноса Вукових костију била је наступила нека неизјесност, пошто гђа Мина Вукомановићка, кћи Вукова, која у Бечу живи, не могавши се растати од костију свога драгог оца, није никако хтјела да пристаје на овај пријенос. Услијед тога није се могао издати ни позив за светковину, јер се није знало, хоће ли бити пријеноса костију или ће се само стогодишњица Вукова рођења прослављати. Као што нам сада из Биограда јављају, гђа Мина је у најновије вријеме пристала и на пријенос костију под једним малим условом, који ће кр. српско министарство просвјете без сумње испунити, те ће се тако о Митрову дне ове године одржати двојструка свечаност: и пријенос костију и стогодишњица. Осим славе, која ће у Биограду бити, позваће се сва већа мјеста по свима крајевима српским, нарочито она, у којима имаде какво културно друштво или какав просвјетни завод, да и они тај дан у своме кругу прославе. А на саму славу биће позване све просвјетне корпорације са свију страна српских, па чак и веће црквене општине овог српства. За ту славу написао је старина пјесник Ђорђе Малетић zgodну апотеозу, која ће се у биоградском позоришту том приликом представљати. Они, који су имали прилике, да у ово дјело загледа, фале га ваљедно и диве се тваралачкој снази једнога још свјежег старца. Штета је само, што се овога пута није постарало, да се том истом приликом одржи толико пута наглашавани и тако жељено очекивани скуп српских књижевника. За овакав скуп ниједне не би било zgodније прилике од Вукове стогодишњице. Можда би се дало још итаког импровизирати, ако се књижевници са свију страна овој светковини обилато одазову.

Приликом педесетогодишњег jubилеја мађарског народног позоришта било је заступљено и наше друштво за српско народно позориште. Заступао га је подначелник А. Хадић који је при банкету одличним мјестом био почаствован.

Наша народна музика обогатила се. Ових дана изишла је нова књига српског православног црквеног појања, књига, која нас повином своје садржине није изненадила, но која нам је поред тога опет нешто ново донијела, управо понунила једну грдну празнину наше вокалне музике и покрила једну велику потребу нашег православног богослужења. С развитком културе развио се код нас и укуса на пољу музике. Па и у цркви почели смо тежити за ноталним пјевањем. Нотално пјевање већма нас је привлачило од обичног, неустројеног, које је сваки на своју руку пјевао, а публика га својим добровољним утицајем још већма кварила. Одавно се већ потело, да се овој невољи доскочи. Још прије покрета 1848—9. радили су на овоме пољу пок. А. Морфидис — Нисе и Ђурковић. Послије покрета овамо имамо православног литурђију од К. Станковића и Раидхартингера. Нешто има и од А. Максимовића, али то је врло мало. Потпуно литурђију израдили су она двојица. Разлика између оне двојице голема је, јер док је К. Станковић имао за тим да изнесе карловачко „пјевање“ хармонично сложено за четири гласа, докле је Раидхартингер у својој композицији дао сопственој фантазији и своме рођеном укусу и сувине слободу. И опет се пошљедња служба боље допала, ма да је имала у себи стране елементе, то није одговарала сасвим православном мелодикама. Узрок је лежао у томе, што и К. Станковић није сасвим вјерно копирао карловачко црквено појање, већ је и он од њега одступао, те и то његово хармонично пјевање није било оно исто, на што је наше уво у православној цркви од детињства навикнуто; и оно нам је било страшно. У новије вријеме наступила је и овдје нека промјена. Нанто се људи, који су покушали, да тако звано „карловачко пјевање“ сасвим вјерно копирају. Први су у томе послу изишли Гавра Бољарић и Тајмановић, обојица у Сарајеву. Они су издали једну књигу пјевања, а сада већ објављују и другу. — свега намјеравају издати четири књиге. То њихово пјевање

заиста је вјерно карловачком, али је оно стављено само у један глас. Међутим је Тихомир Остојић, данашњи академски грађанин у Будапешти, још прије четири године то пјевање за четири гласа у ноте ставио, и по његовој композицији уче од тога доба ученици новосадске гимназије и сваке недјеље и свеца пјевају у цркви. Композиција Тихомира Остојића била је до сада једино у употреби српске новосадске гимназије, јер је била све до сада у рукопису, и тек ових дана изишла је на јавност заузимањем и настојавањем професорске колоније новосадске гимназије, која ју је дала автографисати, како би до ње и други приступали могли добити. Овом добитку мора се сваки Србин зарадовати. А наша пјевачка друштва требала би у првој линији да ово дјело набаве, и да по њему почну по нашим црквама карловачко „пјевање“ уводити и одомаћивати. Ми с наше стране цијелу ову ствар најтоплије препоручујемо.

Бока Јовановић вајар питомца српске државе изложио је у Биограду свој најновији рад: „Србијанка преда“. Овај рад је наградила српска академија наука и умјетности са 600 дина.

Из Будимпеште јавља нам један пријатељ о стању здравља пјесника Мите Поповића ово: Овај час долазим из шварцеровога завода за умоболне, камо сам ишао да се распитам о здрављу Мите Поповића. Асистент шварцеров, који се, као и обично, и овај пут показао врло предуретљив, рече ми, да се стање здравља Митиног окренуло знатно на боље. Кад сам његов, у истој намјери, онамо одлазио, стање пјесниково, по ријечима истога асистента, било је врло рђаво, тако, да се ништа друго није могло очекивати, до спурна смрт, којој је у онај мах било још само питање времена. Међутим Мита је преко свачијег надања и ако се смије рећи, скоро чудом неким свајала (па чак и неке ране које су се појављивале) претурно преко главе и данас је на путу оздрављења. Он напредује и умно и физично. Снага му се враћа из дана у дан; изгледа му је све здравији а у лицу и у тијелу се већ испуњује. Сад је сасвим миран и говор му је логичан. На питање, да ли ће и када ће Мита оздравити, асистент рече да у овај мах још не ће ништа да каже, и ако његово стање прилично задовољава.

Изложба Г. Ђорђе Кретић, наши познати сликар, израдио је слику Руђера Бошковића, дубровчанина и знаменитог аустронома Србина, и изложио ју је у дворани скупштинској. Слика је израђена у природној величини. Представљен је моменат како Бошковић замисљен стоји у својој астрономској кули. Слика је рађена по поруци министра просвјете за народни музеј. Изложба ће трајати 10—12 дана.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

ПРОМЕТ ДОМАЋИЈЕХ ПРОИЗВОДА У ЦРНОЈ ГОРИ.

Пикшић, 27 августа 1887.

На данашњем базару биле су разној трговини цијене ове:

Волови, од 100 ока по 40—43 ф. — Краве, од 60 ока по 10—15 ф. — Брави круни, по 6—10 ф. — Брави ситни, по 2—3 ф. — Крамд кљуша, по 6—15 ф. — Крамд ситна, по 1—3 ф. — Масло, ока по 1 ф. — Сир добри, ока по 40 н. — Сир руп, ока по 50 н. — Вуна мала, ока по 80 н. — Кострети, ока по 40 н. — Јареће коже, комад по ф. 1:10 н. — Коже бравље суве, комад по 50—70 н. — Дотрам, ока по 1 ф. — Дуван у лигетов по ф. 1—1:40 н. — Вино, ока по 17 н. — Ракија лозова проста, ока по 50 н. — Пшеница, ока по 15 н. — Суражица, ока по 10 н. — Јечам, ока по 9 новчића.

Даниловград, 27 септ. 1887.

На данашњем базару биле су разној трговини цијене ове:

Говеда, по 15—35 ф. — Телад, по 5—8 ф. — Коњи, по 20—35 ф. — Овце, по ф. 2—3:50. — Јагњад, по ф. 1—1:50. — Коже, по ф. 2—3:50. — Јарад, по ф. 1—1:50. — Слиње, по 2—9 фиор. Цијенам све по комаду. — Коже, комад по 80 н. до ф. 1:20. — Вуне, ока по 60—70 н. — Сир, ока по 20—30 н. — Масло, ока по 70—85 н. — Месо, ока по 20—30 н. — Дуван, ока по 80 н. до ф. 1:50 н. — Руметин, ока по 11 н. — Пшеница, ока по 13³/₅—14³/₅ н. — Рак, ока по 8¹/₂ н.

Подгорица, 27 септ. 1887.

На данашњем базару биле су разној трговини цијене ове:

Говеда, по 12—26 ф. — Коњи, по

20-30 ф. — Свиње, по 2-4 ф. — Овчиј брави, по 3-3 ф. — Кожји брави, по 2-3 ф. Цијеном све по комаду. — Руметин, ока по 1-12 н. — Пшеница, ока по 12-14 н. — Јечам, ока по 9-10 н. — Овас, ока по 7-8 н. — Раж, ока по 10-11 н. Пасуљ, ока по 12-13 н. — Сир, ока по 34-40 н. — Масло, ока по 90-100 н. — Буна, ока по 60-70 н. Кртола, ока по 3-4 н. — Дуван, ока по 80-90 н. — Дрва, товар, по 30-40 н. — Сијено, бремe по 30-40 новчића.

Впр, 25 септембра. 1887.

На данашњем пазару биле су разнoј трговини цијене ове:

Волови, по ф. 30-60—35-70. — Краве, по ф. 19-38—22-44. — Кожји брави, по ф. 4-8—8-16. — Овчиј брави, по ф. 3-6—4-50 н. — Свиње, по ф. 4-8—9-18. Цијеном све по комаду. — Славина, ока по ф. 1-2—1-10 н. — Сир, ока по 52—60 н. — Буна, ока по 70—82 н. — Рџба, ока по 4—10 н. — Дуван прости, ока по 70—72 н. — Руметин, багаш по ф. 1-10—1-20 н.

Црногорско Поморство.

Оцињ, 14 септембра. — Ове недеље имали смо за прве два дана вјетрове од I. и II. кв. са кишом и море мало узбуњено, а пошљедње три дана вјетрове од I. и IV. квадранта.

Барометар 75.7.

Доједрише:

Траб. тур. „Уда Верди“, тон. 20, кап. Б Али, из Дубровника.
Траб. при. „Аирлије“, тон. 14, кап. Мустафа Али, из Дубровника.

Одједрише:

Траб. тур. „Уда Верди“, тон. 20, кап. Беџир Али, за Крф.
Траб. при. „Аирлије“, тон. 14, кап. Мустафа Али, за Крф.
Бриг. при. „Буона Сорте“, тон. 570, кап. Селим В. Ага, за Малту.
Пар. аус. уг. „Фиуме“, тон. 420, кап. Збунига, дође уредно из Медове и пошто искрца неколико трговине и путника про-дужи своју пловидбу за Бар.
Пар. аус. уг. „Делџино“, тон. 500, кап. Л. Брелић, из Бара, и пошто искрца неколико трговине и путника исти дан продужи своју пловидбу за Медону.

Бар, 20 септембра. — Ове недеље имали смо вјетрове јаке, умјерене, кишу и море узбуњено.

Барометар 76.4, стање температуре Р. 21.

Доједрише и одједрише:

Пар. лојда „Делџино“, тон. 500, кап. Ф. Радонић, из Оциња, крцат, за Будву.
Пар. лојда „Меркур“, тон. 368, кап. Ђ. Вилдаур, из Будве, крцат, за Оцињ.

Мал не сви српски листови донјели су ову прошњу:

Србине родољубе и добротворе!

Године 1880, преселимо се око 300 породица из Аустро-Угарске у драгу нам мајку Србију, и населимо се у Топличком округу на чувеном Мрамору између Пшча и Прокупља. Нама је овдје добро јер смо у својој отаџбини.

За све то вријеме боравимо без школе и цркве. Тешко нам је што смо без своје свете богомоље, а још теже гледајући дјечу своју гдје златно своје вријеме у нераду проводе. Дјече имамо толико, да се одмах 4 прва разреда отворити могу. Ови свети заводи нужни су нам и без њих живјети не можемо. Под ведрим небом, под ливнатим хладником молимо се Богу са нашим свештеником! —

Наша је мала снага да школу и цркву подигнемо, а на име сада, када смо још у подизању својих домова, свога газдинства. Ми смо сад за тим прегла и срцем и душом, да школу и цркву подигнемо. Изабрали смо старалачки одбор за тај рад који је и влашћу потврђен, а тај је доље поднети.

Обраћамо се овим српском свијету, српским добротворима, па и нашој браћи у Аустро-Угарској, од којих смо се одвојили, којима напредак наше школе и цркве на срцу лежи, просимо помоћ на ту циљ. Књига споменица носиће вјечито имена дародатеља својих у Александровачкој школи и цркви. Прилози нека се шаљу предједнику друштва Св. Саве у Нишу, који ће све прилоге са напном захвалом изложити јавности.

У име сељака села Александрава

Предједник старалачког одбора:

СТЕВАН БОЛМАНЦИ
свештеник.

Одборници:

Сава Аћин, Вићентије Марковић, Фотије Мандић, Тима Лазукић.
Александрово, 20 августа 1887 г.

РАЗНЕ БИЉЕШКЕ.

У Русији је послата у Сибир и не давно стигла на оток Захалин са осталијех 150 осуђеница, врло вјешта крадљивица Софија Блувштајн. Њој је сада од прилике 40 година али још и сада је врло лијена. Својом љепотом и држањем знала је она од увијек да заведе људе а то се види из тога што се она шеснаест пута са људма разне вјере и народности вјенчавала. И по страним земљама тјерала је она свој занат. Тако је три пут из Француске а два пут из Њемачке остављала мужеве своје пошто им је покрала све што је могла изнијети. Она је од својих мужева покрала до 300.000 рубаља, врло је господски живјела и свагда је првом класом путовала. Уз пут би се она познала са не којим господином, те би редовна то познанство таквог господина много коштало. Или би му нестало новчаника или претена, сата, златног ланца и т. д. Она је била у Сибиру једанпут, камо је послата од московског суда, али и тамо је она брзо залудила главног надзорника над робовима те се с њим вјенча и утекну у Цариград. Да боме да је она и овог мужа оставила и вратила се у Русију, гдје је ухватила. Ухваћен је и тај њен пошљедњи муж и само чека пресуду. Софија Блувштајн говори тачно руски-њемачки, француски, енглески и румунски и вјешта је свакој пријевари. Иначе је бистра и пуна хумора а то јој је јако помогло при крађи. На и у затвору није је оставила стара воља. Прије расправе разговарао се њен бранитељ с њоме и када ће се растати, захвали му се она са неколико лијенијех ријечи на заузимању и као награду пружи му златан сат и ланац. Бранитељу се учини познат сат, он тури руку у џеп и сад види, да је то његов сат. Не знамо хоће ли јој бити до шале кад буде примала 80 корбача на које је осуђена прије него што је послале у Сибир.

„Бр.“ по П. Л.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Кроз кратко вријеме ући ће у штампу моје дјело:

ЗИДАЊЕ СКАДРА НА БОЈАНИ.

Позоришна игра у 4 чина.

Дјело је цијело у појезији израђено, а што се тиче вриједности овога дјела, о њему овдје нећу баш ништа да говорим, већ то остављам оној пошто-ваној господи, која ће, кад им дјело до руке дође, знати га оцијенити и у исто вријеме свој суд о њему изрећи.

Књига ће се штампати у штампарији Браће М. Поповића у Новоме Саду о трошковима истијех. Изнијети ће од 5 до 6, а можда и више, штампаних табача.

Цијена је књизи само 50 новч.

Скупљачи добивају на сваких 10 комада 1 комад.

Претплатници из Црне Горе нека у плаћеном писму упућују претплату директно мени на Цетињу; а претплатници из Аустро-Угарске и осталих крајева, могу упућивати претплату на књижару Браће М. Поповића у Н. Саду. (Књиџари Браће М. Поповића у Новом Саду. Neusatz, Ungarn).

Умољавају се сва српска и хрватска уредништва, да изволе у својим циљеним листовима овај „ПОЗИВ“ прештампати.

Цетиње, 1. Октобра 1887.

БУРО ПЕРОВИЋ.

На знање.

Имам на продају употребљаваних марака сваке врсте

Свега 12.804 комада и то:

Црногорских	700
Руских	3.800
Српских	3.400
Бугарских	537
Турских	763
Румунских	950
Аустро-Угарских	2.100
И других сваковрсних	550

Ко би желио купити све или ма коју од ових врста, нека се изволи обратити цијеном, по којој би их платио.

Цетиње, 14 августа 1887.

Митар Перовић.

ОГЛАСИ.

Воћни и повртни завод

АНТОНА ФЕРАНТА

У

ГОРИЦИЈИ

нуди за наступајућу садидбу овијех воћака

Кајсија, Трешања, Крушака, Јабука, Шљива, Амола, Прасака, Иглица, Мушмула и Мурава по 45 новчића комад, фор. 40 за 100 комада Рибизла, Огроза и Љешника по 15 новчића комад, све узам замотавање и возарину до Котора, Рисна или Бара.

Дрва уресних и зимзелених сваке врсте по цијенику, који се шаље бесплатно и прост од пошт. трошка сваком ко заштите.

(2-3)

„АЦИЈЕНДА“

ДРУШТВО АУСТРО-ФРАНЦУСКО ЗА ОСИГУРАВАЊЕ ПРОТИВ ЕЛЕМЕНТАРНИХ И НЕВИДЉИВИХ СЛУЧАЈЕВА.

Допуштено и одобрено од високе владе
Њењажевине Црне Горе.

„Ацијенда“ осигурава против несрећа од ватре, од грома, за куће, магацине, дућане и друге зграде, исто покућства и ствари налазеће се у истима.

За обавјештаје о условима и оцјени осигуравања обратити се на ниже означене Агенције.

Агенти су друштва:

На Цетињу, Ријечи и Његушу г. Јован Пипер,
У Подгорици г. Ђорђе Гвозденовић
„ Никшићу г. Димитрије Ђобовић,
„ Бару - Пристану г. Јован Ђокић,
„ Оцињу г. Јоренцо Пици.

Штете плаћене:

Друштво је исплатило у 1886 години ф. 2.296.010.02.
„ „ „ „ 1882-1885 год. ф. 7.338.171.25.
Свега ф. 9.934.181.27.

СИГУРНУ ЗАРАДУ,

БЕЗ КАПИТАЛА И БЕЗ РИЗИКА, нуди једна пештанска банкарска кућа поузданим особама, који би хтјели да се приме продаје аустро-угарских државних карата и р е н т а, на оброну отплату. У мало труда може се зарадити мјесечно 200 до 600 франака. Понуде ваља послати администрацији новине „Oesterr. ung. Verlosungs-Zeitung, Budapest, Hatvanergasse, 18.“

ПОНУДА.

Ко ми пошаље најмање 20 комада употребљених марака књ. црногорске поште од сваке врсте, ја ћу му одмах послати поштом, без његова трошка, најљепши вакит од чешкога крша.

КАРЛ ВАЛДОРФ
творничар чешкога цкла
у GABLONZ a/ N (Bohème).

ОГЛАС.

КЕВЕЊИЊ П МИЛОВИЊ
У ТРСТУ

држе богато складиште гвожђарије и ковина и баве се сваком другом струком послова за варош Трст и за иностранство.